

Sıtmanın imhası hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 11 . I . 1960 - Sayı : 10402)

No.
7402

Kabul tarihi
4 . I . 1960

MADDE 1. — Yurt içinde sıtmanın imhası (Eradikasyon) bu kanun hükümlerine göre yapılır. Bu faaliyet beş yıl devam eder.

MADDE 2. — Sıtmanın imhası faaliyeti :

- a) Sıtmalıları katî şekilde tedavi ederek intan membalarını bertaraf etmek,
- b) Nâkil sivrisinekleri imha ederek sıtmanın intikalini önlemek, Suretiyle yapılır.

İmha faaliyeti yapılacak yerler ile faaliyet müddetleri Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince tesbit olunur.

Teşkilât ve salâhiyet

MADDE 3. — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti :

a) İmha faaliyeti yapılacak yerlerde lüzumlu bölge teşkilâtı ile bölgeler grupu reislikleri ihdas etmeye, enstitüler ve lâboratuvarlar tesis etmeye ve bu teşekkülleri icabında başka yerlere nakletmeye, kısmen veya tamamen kaldırmaya,

- b) Sıtma tedavisine yarıyan ilâçları parasız vermeye, Salâhiyetlidir.

MADDE 4. — Bölgeler grup reislikleri doğrudan doğruya Vekâlete bağlı olup gruplarına dâhil bölgelerdeki teşkilâtın ilmî murakıpleridirler. Bu sıfatla Vekâletçe imha mevzuunda verilmiş olan bütün emirlerin infazını murakabe ve temin ile mükellef olup imhanın süratle tahakkukundan mesuldürler.

Bölge reislikleri, bölgelerine dâhil vilâyet ve kazalardaki teşkilâtın âmiri olup bölgelerinin sıtma ile alâkalı bütün ilmî, teknik ve idari işlerini tedvirle mükellef ve bu işlerin matlup şekilde yürütülmesinden mesuldürler.

Bölge reislikleri, buldukları vilâyet vasıtasıyla Vekâletle muhabere ederler. Bölge reislikleri 3017 sayılı Kanununun 30 ncu maddesinin 2 nci fıkrası hükmünden istisna edilmiştir.

MADDE 5. — Umumi ve mülhak bütçeli dairelerle hususi idareler, belediyeler, köy hükmi şahsiyetleri, 3659 sayılı Kanuna tâbi teşekküller ve bunlara bağlı idare, müessese ve kurumlar ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait sair teşekküllerle bilûmum hususi müessese ve iş yeri sahip veya temsilcileri ve diğer hakiki şahıslar Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti veya teşkilât tarafından bu kanun gereğince tesbit olunan tedbirleri almak ve tesisleri yapmakla vazifelidirler.

Mecburiyet, mükellefiyet ve yasaklar

MADDE 6. — İmha faaliyeti yapılan yerlerde :

a) 5 nci maddede yazılı daire, müessese ve teşekküllerle hakiki şahıslar; sokak, ev, bağ, bahçe, arsa, mera, çayır, kavaklık ve çeltiklik, taş, kum, kireç, tuğla ve kiremit ocakları gibi yerlerde ve sivrisinek sürfelerinin yetişip inkişaf ede-

bileceği müddet içinde su altında bırakılan tarlalarla, fabrika, su arkları, su değirmenleri ve bentleri, çeşme ayakları gibi durgun su birikintileri husule getirebilecek sair yerlerde tesbit edilen sivrisinek sürfelerinin imhası ve bu yerlerin ıslahı hakkında teşkilât tarafından tavsiye olunacak tedbirleri tâyin olunacak müddet içinde almaya mecburdurlar.

b) Yukardaki bentte mezkûr tedbirleri akim bıraktırmak, güçleştirmek, geciktirmek yasaktır. Bilûmum binalar ile müstemilâtında, bağ ve bahçe gibi yerlerde yapılacak tetkik ve teftişlere mâni olunamaz.

MADDE 7. — Herkes, teşkilât tarafından mahallinde yapılacak umumi veya kısmî muayenelere icabet etmeye ve hastalığın teşhisi veya kütlenin sıtma paraziti endeksinin tâyini maksadiyle yapılacak bakteriyolojik muayeneler için her talep vukuunda kan alınmasına ve ilâçların tatbikine müsaade etmeye mecburdur.

Bu madde tatbikatından dolayı, reşidolmıyan veya temyiz kudretini haiz bulunmıyan kimselerin veli veya vâsileri mesuldürler.

MADDE 8. — Sivrisineklerin itlâfı maksadiyle evler ve müstemilâtı ile bağ ve bahçeler ve sair yerlerde kâin olup içinde insan ve hayvan barınan bilûmum binalara kalıcı haşere öldürücü madde püskürtülmesine ve gerekli sair tedbirlerin alınmasına engel olmak ve kalıcı haşere öldürücü madde tatbikinden itibaren beş ay geçmeden duvar ve tavan sırtlarını silmek, yıkamak veya badana etmek yasaktır.

MADDE 9. — Yol, demiryolu, köprü, su barajları, regülâtör, sulama, boşaltma ve kurutma kanalları inşaatıyla fabrika, çiftlik gibi kalabalık halk kütlesi barındıran tesislere ait inşaat sırasında alâkalı makam, müessese ve şahıslar sıtmayı önlemek bakımından Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti veya mahallî teşkilât tarafından gösterilecek tedbirleri önceden almak ve bunları devam ettirmekle mükelleftirler.

MADDE 10. — 5, 6 ve 9 nci maddeler gereğince salâhiyetli merciler tarafından alınması lüzumlu görülen tedbirler; alâkalı Devlet daireleriyle belediyelere, köy hükmi şahıslarına, 3659 sayılı Kanuna tâbi teşekküllerle bunlara bağlı idare, müessese ve kurumlara ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait sair teşekküllerle bilûmum hususi müessese ve iş yeri sahip veya temsilcilerine ve diğer hakiki şahıslara yazılı olarak bildirilir. 7 ve 8 nci maddeler gereğince yapılacak muayenelerle haşere öldürücü madde tatbikatının zamanı; şehir, kasaba ve köylerde mahallî örf ve âdete göre halka duyurulur.

MADDE 11. — Her sıtma vakasının ihbarı mecburidir. Askerî veya sivil resmî ve serbest bütün tabipler, bilûmum hastane ve diğer sağlık müesseseleri başhekim veya müdürleri, bakteriyolojik tahlil lâboratuvarları müdür veya mütehassısları teshis ettikleri sıtma vakalarını buldukları yerlerin bölge reisliklerine ve şubelerine, bu teşekküllerin bulunmadığı yerlerde Sıhhat ve İctimai Muavenet müdürlükleri, Hükümet tabiplikleri veya sağlık merkezi baştabipliklerine en serî vasıta ile haber vermekle mükelleftirler.

İhbarla mükellef olanlar; hastanın adı, soyadı, yaşı ve sarîh adresini alâkalı makamlara yazı ile bildirme ve mücbir sebebolmadıkça hastadan alınacak kanın damla veya yayma kanı da beraber vermeye mecburdurlar.

Teşkilâtın bulunmadığı yerlerde mahallî sağlık makamlarına yapılacak sıtmalı ihbarlarına ait 2 nci fıkrada münderîç malûmatı havi yazı ve kanların bu

makamlarca mümkünse aynı günde, olmadığı takdirde ertesi günü en yakın bölge reisliğine gönderilmesi mecburidir.

MADDE 12. — Şehir ve kasabalarda sivrisinek üremesine mâni olacak ve yok edilmesini sağlayacak tedbirleri almaya mahallî belediyeler mecburdur.

MADDE 13. — Teşkilâta çalıştırılanlar; su baskını, zelzele ve yangın veya umumi hayata müessir âfetler gibi fevkalâde haller müstesna olmak üzere mahallî idare âmirleri tarafından - muvakkat dahi olsa - aslî vazifeleri haricinde sair hizmetlerde çalıştırılmazlar.

Cezai hükümler

MADDE 14. — Bu kanun hükümleri gereğince salâhiyetli merciler tarafından alınması lüzumlu görülen tedbirleri yerine getirmiyen 3659 sayılı Kanuna tâbi teşekküller ve bunlara bağlı idare, müessese ve kurumlar ve sarmeyasının yarısından fazlası Devlete ait sair teşekküllere mensup bilûmum memur ve müstahdemlere fiillerinin mahiyetlerine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurları hakkındaki hükümleri tatbik olunur.

MADDE 15. — 5 ve 6 nci maddeler gereğince alınması icabeden tedbirleri yerine getirmiyen, tesisleri yapmayan veya mükellefiyetleri ifa eylemiyen hususi hükmi şahıslarla âdi ortaklıkların işlerini fiilen idare eden vazifelileri ve taallûku halinde idare meclisi reisi ve âzaları ve hakiki şahıslar 500 liradan 2 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

MADDE 16. — 7 nci madde hükmüne riayet etmeyenler 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edilirler. Tekerrürü halinde hafif para cezası iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 17. — 8 nci maddede yazılı yasaklara aykırı hareket edenler 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Tekerrürü halinde ağır para cezası iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 18. — 9 ncu maddede yazılı tedbirleri almayan veya bunları idame ettirmiyen hususi hükmi şahıslarla âdi ortaklıkların işlerini fiilen idare eden vazifelileri ve taallûku halinde idare meclisi reisi ve âzaları ve hakiki şahıslar 2 500 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

MADDE 19. — 11 nci maddede yazılı mecburiyete riayet etmeyenler 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Tekerrürü halinde cezanın asgari haddi 250 liradan aşağı olamaz.

MADDE 20. — Teşkilât tarafından bu kanunda yazılı hususlar hakkında tanzim olunacak zabıt varakaları, suçlunun hüviyet ve ikametgâhı tesbit edildikten sonra derhal mahallî Cumhuriyet müddeiumumiliğine tevdi olunur. Zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar muteberdir.

Bu kanunla ilgili suçlara ait dâvalar müstacel mevaddan addolunur.

MADDE 21. — Bu kanuna göre hususi hükmi şahısların organları hakkında hükmolunan para cezalarından alâkalı hususi hükmi şahıs mezkûr organlarla birlikte müteselsilen mesuldür.

Para cezaları hükmi şahıslardan, Âmme alacaklarının tahsil usulü hakkında ki Kanun hükümleri mucibince tahsil edilir.

Müteferrik hükümler

MADDE 22. — Sıtma Savaşı Umum Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilâtında çalıştırılan bilûmum memur ve hizmetliler umumi seferberlik dışında müeccel sayılırlar.

MADDE 23. — Vilâyetlerde bölge reisleri, kazalarda şube tabipleri buldukları mahallin hıfzıssıhha meclisinin tabîî âzasıdırlar.

MADDE 24. — Bölgeler grubu reisleri Vekâlet encümeninin intihabı ve Vekilin tasdiki üzerine kararname ile tâyin edilirler.

MADDE 25. — Sıtmanın imhası için lüzumlu ilâç, malzeme ve teçhizat ile sair maddelerin ve motorlu nakil vasıtaları yedek parçalarının satın alınmasına ve bunların memleket dâhilinde nakillerine müteallik taahhüt işleri ve motorlu nakil vasıtalarının tamirleri 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir.

Ancak, mahallen teşkil olunacak satınalma komisyonlarında maliye teşkilâtının bir temsilcisi bulundurulur.

MADDE 26. — 11 . II . 1946 tarih ve 4862 sayılı Kanunun, 16 . VI . 1947 tarih ve 5087, 19 . IV . 1948 tarih ve 5194, 1 . VIII . 1951 tarih ve 5825 sayılı kanunlarla muaddel (1) sayılı cetvelinden Sıtma Savaşı Umum Müdürlüğü merkez ve vilâyetler teşkilâtı ile Adana Sıtma Enstitüsü Müdürlüğü başlığı altındaki kadrolar kaldırılmış, bunların yerine bu kanuna bağlı cetvelde derece, aded, memuriyet unvanları ile aylık tutarları gösterilen kadrolar konulmuştur.

MADDE 27. — 4871 sayılı Sıtma Savaşı Kanunu ilga edilmiştir.

MADDE 28. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 29. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

6 Ocak 1960

CETVEL

D.	Memuriyet unvanı	Aded	Aylık tutarı	D.	Memuriyet unvanı	Aded	Aylık tutarı
MERKEZ TEŞKİLÂTI				5	Sıtma Tabibi	1	1 100
3	Sıtma Umum Müdürü	1	1 500	7	» »	35	800
4	Umum Müdürlük Mütahas- sıs Müşaviri	1	1 250	8	» »	56	700
5	Umum Müdürlük Mütahas- sıs Tabibi	5	1 100	9	» »	20	600
3	Yüksek Su Mühendisi	1	1 500	11	Bölgeler Grupu Kâtip ve Ayniyat Mutemedi	21	450
7	Şef	1	800	12	Bölgeler Grupu Ambar Me- muru	21	400
8	»	1	700	11	Bölge Kâtibi	13	450
9	İstatistik Memuru	1	600	12	» »	23	400
10	Mümeyyiz	1	500	13	» »	22	350
12	Memur	1	400	14	» »	5	300
13	Kâtip	3	350	9	Sıtma Savaş Memuru	3	600
VİLÂYETLER TEŞKİLÂTI				10	» » »	180	500
4	Bölgeler Grupu Reisi	10	1 250	11	» » »	100	450
5	» » »	6	1 100	12	» » »	150	400
6	» » »	5	950	13	» » »	450	350
4	Bölge Reisi	10	1 250	ADANA SITMA ENSTİTÜSÜ			
5	» »	15	1 100	4	Enstitü Müdürü	1	1 250
6	» »	15	950	5	Lâboratuvar Şefi	1	1 100
7	» »	17	800	6	Parazitoloğ	1	950
				7	Antomoloğ	1	800
				12	Kâtip ve Ayniyat Mutemedi	1	400
				13	Kâtip	1	350

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 5 . I . 1960 ve 1/243

Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 6 . I . 1960 ve 4/2

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
5 3
10 358,382:383,440:453
11 17:21

[İnikat : 18,19 — 9 sıra sayılı matbuat 18 nci İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]

Bu kanunu müzakere eden encümenler : Sıhhat ve İçtimai Muavenet, Dahiliye, Adliye ve Bütçe.